

NAUJIENOS

VISŲ LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS UŽ TAUTOS LAISVĘ

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

VOL. LXVII

Price 25c

Chicago, Ill. — Penktadienis, Friday, January 25, 1980

Nr. 17

JAV SIUS KARIUS ŽIBALO VERSMĖMS GINTI

VLIKO ATSIŠAUKIMAS

Mieli lietuviai,

Šiandieniniai tarptautiniai įvykiai, išsukti Sovietų Sąjungos Afganistano okupacijos, ir revoliucinė — Sovietų Sąjungos sukurstyta — anarchija Irane, stipriai sukrėtė laisvąjį pasaulį ir gali labai reikšmingai atsiliepti ir Lietuvos laisvės siekimams.

Vyriausias Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas, vykdydamas savo įsipareigojimus, skelbia:

1. VLIKas deda visas pastangas Lietuvos nepriklausomybės atstatymui. Jo paskirtis yra atstovauti Lietuvos valstybės ir lietuvių tautos reikalams;

2. VLIKas siekia dirbti artimame ryšyje su Diplomatine tarnyba, visais patriotiškų tikslų lietuviams ir visomis organizacijomis;

3. Savo tėvų išlaikytą Lietuvos Tautos gyvybę lietuvis perduoda ateities kartoms, kad amžinai gintume Lietuvą;

4. VLIKas smerkia Sovietų Sąjungos kėslus Afganistane ir kitur, pritardamas JAV ir kitų laisvojo pasaulio valstybių ekonominams ir technologiniams boikotams, jungiasi prie šio žygio sekancijai;

a) Deda visas pastangas paveikti laisvojo pasaulio valstybes, kad jos nedalyvautų olimpinuose žaidimuose Maskvoje ir okupuotoje Estijoje 1980 metais, moralinai pasmerkdamos Sovietų Sąjungai;

b) Apeluoja į visus laisvojo pasaulio lietuvių tiesiogiai ir per visų kraštų lietuvių organizacijų vadovybes, kad nei vienas lietuvis nevažiuotų į okupuotą Lietuvą ir olimpiadą Maskvoje, jei ji ten vyktų, tuo prisidedami prie kitų valstybių moralinio ir ekonominio boikotavimo Sovietų Sąjungos;

c) Šio moralinio ir ekonominio boikoto sekancijam atsielsk, VLIKas kreipiasi į visas lietuvių organizacijų vadovybes, lietuvišką spaudą ir radiją, prašydamas paremti šį VLIKO atsišaukimą.

5. Tautinis solidarumas yra aukščiausia tautinė dorybė. Tik visų lietuvių įsijungimas į šią VLIKO akciją duos laukiamų vaisių.

Lietuva ir lietuvių tauta šaukiasi kiekvieno lietuvių pagalbos.

VYRIAUSIAS LIETUVOS IŠLAISVINIMO KOMITETAS

ATSTOVAI PRITARIA OLIMPIADOS BOIKOTUI

WASHINGTON, D.C. — Atstovų Rūmų komitetas, apsvačius prezidento Carterio planą Maskvos olimpiadai boikotuoti, pilniausiai pritaria prezidento Carterio užmojui.

Atstovų Rūmų užsienio komitetas sutinka šių metų olimpinis žaidimus perkelti į kitą valstybę, ar juos visai nutraukti ir šimtet olimpinis žaidimų neruošti, jei Sovietų vyriausybė neatšauks savo karo jėgų iš Afganistano.

Komiteto pirmininkas Clement Zablocki pareiškė įsitikinimą, kad komitetas priims šį pasiūlymą, o vėliau leis visiems Atstovų Rūmams pasisakyti.

— Salvadora kariuomenė trečiadienį apsupo apie 20 tūkstančių kairiųjų San Salvador universitete ir juos apšaudė. Akcija prasidėjo po jų demonstracijos prieš Salvadora valdžią. Laikė antradienio demonstracijos žuvo 22 demonstrantai ir 135 pateko į ligonines.

KALENDORĖLIS

Sausio 25: Agapė, Ananijus, Ziedė, Viltenis, Rimgaila.

Saulė teka 7:10, leidžiasi 4:56.

Snigs, ne taip šaltai.

IRANO KOMISIJA SKRENDIA Į PANAMĄ

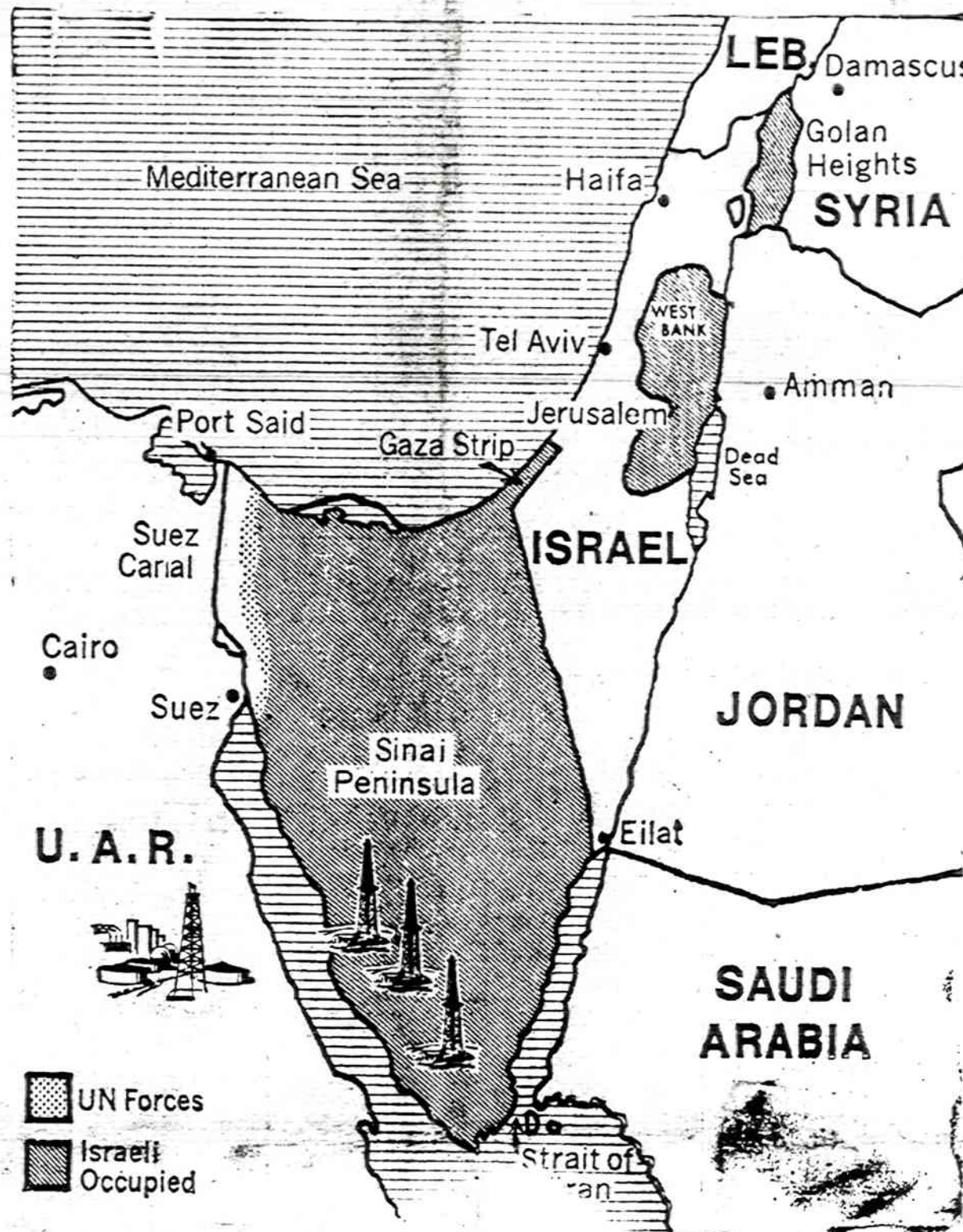
TEHERANAS, Iranas. — Irano Islamo taryba, dabar valdanti kraštą, paskelbė, kad specialiai padaryta komisija skrenda į Panamą. Ji turi vietoje patirti, kokiose sąlygose dabar laikomas šachas. Komisija taip pat nori iširti, kokiame padėtyje dabartinis metu laikoma šacho šeima bei jo patarėjai. Komisija irgi nori tiksliai nustatyti, kokia yra dabartinio šacho sveikata.

Nuvykusi komisija bandys galutinai nustatyti, kokiomis sąlygomis ir kada Panamos valdžia sutikusi atiduoti šachą dabartinei Teherano vyriausybei.

Islamo taryba taip pat yra susirūpinusi mulos Chomeino sveikata. Paskutinėmis dviem savaitėmis jis gyveno savo dvare Qom miestelyje, bet trečiadienį jį buvo užklupęs širdies priepuolis. Trečiadienio vakare jis buvo atvežtas į Teherano ligoninę. Širdis šiek tiek apribo. Chomeini tebėra 79 metų.

PINIGŲ STOKA

Iš senatoriaus Edward Kennedy rinkiminės būstinės ateina žinios, kad sekančią savaitę kai kuriems prezidentinės kampanijos darbuotojams nebus duodami čekiai dėl pinigų stokos. Iki šiol senatorius Kennedy propagandai surinko 3 milijonus dolerių. Jis ruošiasi kelionei ir tikisi sukelti milijoną dolerių iki pirmųjų rinkimų New Hampshire valstijoje vasario 28 d.

Izraelio kariuomenės vadai jau atidavė Egiptui du trečdalius Sinajaus.

IZRAELIS GRAŽINO EGIPTOUI DU TREČDALIUS SINAJAUS

LIKĘS SINAJAUS TREČDALIS BUS GRAŽINTAS TIKTAI 1982 METAIS

REFIDIM, Sinajus. — Paskutiniai Izraelio kariuomenės daliniai trečiadienį pasitraukė iš trečdaliu Sinajaus ir 7,000 kvadratinę mylių plotą gražino Egiptui pagal pasirašytą taikos sutartį ir Camp David susitarimus. Likęs Sinajaus trečdalis bus gražintas 1982 metais.

Sinajus, daugiausia kalnų ir dykumų sritis, yra svarbus plotas strateginiui atžvilgiu. Jį užėmė Izraelio kariuomenė 1967 metais šešių dienų kare. Užimant žuvo 2,250 Izraelio kareivių. Didžiausi šarvuotųjų mūšių buvo kalnuotoje Sinajaus srityje prie Gidi ir Mitla tarpeklių vienintelių praejimų ir lygumoms. Jos ir tarpekliai dabar vėl atiteko egiptiečiams. Oficialus sritis gražinamas bus penktadienį. Izraelio kariuomenė jau pasitraukė už 218 mylių linijos tarp El Arish ir Ras Mohammed. Kol perims Egipto kariuomenė, sritis dabar patuliuoja specialūs Izraelio ir Egipto taikos daliniai, taip pat Jungtinių Tautų stebėtojų ir JAV techniniai vienetai.

Tipiška Refidim bazės evakuacija yra charakteringa visai Sinajaus evakuacijai. Sumontuoti barakai buvo išardyti ir išvežti, gi kariški pastatai bei įrengimai sugriauti. Kareiviai bei atsitraukimą ir taikos šventę pergyvena skirtingai. Jie prisimena žuvusius draugus ir garbingą pergalę, kartu su liūdesiu ir nostalgija. Jie abejingai žiūri į didelėmis raidėmis plakatus: „Mes nepasitraukiame. Mes par-

liekame talkingai“. Jų veiduose atsispindi baaidės apie karą ir taiką žodžiai: „Lai tai įvyksta“.

Atsitraukimas padidino draugiškumą ir pagyvino diplomatinis santykius tarp Egipto ir Izraelio. Kairo mieste Izraelis išnuomavo 11 kambarių Nile Hilton viešbutyje savo būsimai ambasada, gi tuo pat tikslu egiptiečių delegacija lankosi Jeruzalėje.

N. ZELANDIJA IŠVARE AMBASADORIŲ

WELLINGTON, N. Zelandija. — Naujosios Zelandijos vyriausybė ketvirtadienio rytą įsakė Sovietų ambasadoriui Vsevoiovič Sofinskiui tuojau išsikraustyti iš Naujosios Zelandijos. Sovietų ambasadorius atvažiavo, mas buvo prižadėjęs nesikisti į N. Zelandijos vidaus reikalus, o buvo pagautas teikiant pinigų vienai politinei partijai.

Pranešimą apie Sovietų ambasadoriaus išvareją paskelbė pats premjeras Robert Muldoon. Kabinetas turėjo įrodymus, kad ambasadorius davė pinigų vadinamai Socialistų Vienybės partijai.

Federalinė aviacijos administracija nustatė, kad DC-10 lėktuvų sostai motorams laikyti buvo ir yra geri. Netikusi buvo motorų ir bendrai lėktuvų priežiūra.

N. Zelandijos vyriausybė vėją į ranką ir Sergeju Ziminą.

SACHAROV APSAUKĖ PARSUAVELIU

MASKVA, Rusija. — Fizikos profesorius Andrei Sacharovas policijos buvo gautė suimtas, išburtas ir nuvežtas į policijos nuovadą. Vėliau namuose suimtas jo žmona Elena, ir dvi valandas nuvežta į ją pačią nuovadą. O 6 val. vakaro kariški lėktuvu juos išvežė į Gorkį. Profesorius paliko visas savo knygas, dokumentus ir aprangą.

Ketvirtadienį Sovietų spauda Andrei Sacharovą paskelbė išdaviku, dirbusiu Amerikai. Afganistano klausimu prof. Sacharovas užima tokią pačią poziciją, kokią buvo užėmęs Amerikai. Jis tvirtino, kad Sovietų karo jėgos įsiveržė į Afganistaną, ir visai nenorėjo klausyti, kad Afganistano prezidentas prašė Sovietų valdžią padėti jam numalšinti užsienio teroruojančius suve gyvintus elementus.

Luk, prof. Sacharovas rusų reikalus išdėvęs Amerikai, nes užėmęs tokią pačią poziciją, kokią užėmė amerikiečiai.

Kalta esanti Sovietų Sąjunga, o ne Amerika. Rusai gali ruošti Sacharovui teismą už krašto išdavimą.

Izraelio kariuomenės vadovybė atidavė Egiptui karinius prisididžiaus Sinajaus sričių. Izraelis Sinajaus strateginę dykumą išlaikė 12 metų.

Atlanta mieste prasidėjo buvusio JAV biudžeto direktoriaus Bert Lance teismas už nelegalias pinigų operacijas bankuose.

JAV įsitrauks kovon prieš Maskvą Persijos įlankos, jeigu arabai prisiims rusams.

PREZIDENTO RIMTAS ĮSPĖJIMAS KREMLIAUS VALDOVAMS.

VISAME KRASTE IR UŽSIENYJE KALBA LABAI SILTAI KOMENTUOJAMA

WASHINGTON, D.C. Prez. Carterio trečiadienį Kongresui pasakyta kalba apie Sovietų karo jėgų įsiveržimą į Afganistaną, apie Amerikos diplomatų pagrobimą Teherane ir pastangas pastoti rusams kelia į Persijos įlankos naftos (mineralinio aliejaus) versmes, buvo labai šiltai Kongreso sutikta. Labai seniai Senatas ir Atstovų Rūmai taip ilgai ir šiltai plojo Amerikos prezidentui. Smarkiai jam plojo vos įžengus į Kongreso didžiąją salę. 20 kartų jo kairė buvo ilgais plojimais pertraukta, o dar smarkiai jam plojo kalbos pabaigoje.

Prezidento kalbą atidžiai sekė užsienio diplomatai ir galingų bei neturtingų valstybių vyriausybės, atidžiai sekancios svarbesnius užsienio politikos reikalus. Prezidento kalbą šiltai sutiko ir sveikino Vakarų Europos valstybės, jų spauda ir paprastieji žmonės.

Ypačiai šiltai prezidento kalbą buvo sutikta Didžiojoje Britanijoje, Vokietijoje, Prancūzijoje, Italijoje, Turkijoje, o dar šilčiau ji sutikta Egipte, Izraelyje ir Jordanijoje, kur priitariama pagrindiniams Amerikos užsienio politikos dėsniams. Saudi Arabija, Omanas, Kuveitas ir Arabų emiratai džiaugiasi, kad prezidentas prižadėjo Persijos įlankos valstyboms teikti Amerikos karo paramą.

Prezidentas Carteris priminė rusams, kad Amerika yra pasiryžusi vartoti karo jėgas, jeigu bet kas bandys kliudyti gyvybiniams Amerikos interesams, o gyvybinis interesas yra laisvas naftos vežimas į JAV. Vakarų Europą bei Pietų Amerikos valstybes. Bandymas pagrobti Persijos įlankos naftos vežėjų arba sutrukdyti naftos tanklaivų judėjimą Indijos ar Atlanto vandenimis irgi bus laikomas nusistatymu prieš Amerikos gyvybinius interesus. Jeigu rusai bandys pakenkti tanklaivų judėjimui, tai Amerikos karo jėgos bus nukreiptos prieš rusus.

Jeigu dabartiniai Irano valdovai nukreips smūgius prieš suimtus diplomatus ir ambasados tarnautojus, ir jei bent vienas nekaltas amerikietis nukentės, tai Iranas labai smarkiai nukentės. Prezidentas dar ir dabar reikalauja tų įkaitų besąlyginio išlaisvinimo.

Prezidentas nesidrovėjo pasakyti, kad Sovietų Sąjunga prisigamina daugiau ginklų, negu jai reikia, o vėliau tais ginklais ir žmonėmis veržiasi į kitus kraštus. Amerika veikia kiekviename dešimtmetyje privalėjo pasipriešinti Sovietų ekspansijai.

Prezidentas pareiškė savo nepasitenkinimą Sovietų karo jėgų įsiveržimu į Afganistaną. Jis pabrėžė, kad už šį žygį Sovietų karo jėgos smarkiai nukentės, Visos Persijos įlankos didesnis ir mažesnis valstybės.

LABAI TIKSLIAI MATUOJA LAIKĄ

LAUREL, Md. — Trys jauni mokslininkai, norėdami galimai tiksliau matuoti laiką, John Hopkins universitete išmoko laiką matuoti vienos sekundės trilijono tikslumu. Tiksliai išmatuoti sekundę nėra toks lengvas darbas, bet jie rado būdus išmatuoti sekundę viena trilijoninė dalį.

Kad gerai suprastume, jie išmoko tiksliai išmatuoti ne vieną šimtingą sekundės dalį, ne vieną tūkstantinę sekundės dalį, ne vieną milijoninę sekundės dalį, ne vieną bilijoninę sekundės dalį, bet vieną trilijoninę. Jie padalino sekundę į milijoną dalių, o vėliau ją dar padalino į trilijoną. Popieriuje toks sekundės padalymas galimas, bet kaip išmatuoti vieną trilijoninę sekundės dalelytę — tiesiog neįmanoma.

Laiką matuoti jie naudoja hidrogeno maserį. Tai priemonė, kuri padeda nustatyti šiltnamą hidrogeno atomo paleidžiamą energiją. Tik viena bėda su tuo išradimu: reikės trejų metų, kad būtų galima nustatyti, ar toks laikrodis tiksliai matuoja trilijoninę sekundės dalį.

PRAŠE LEISTI REGISTRUOTI JAUNIMA

WASHINGTON, D.C. — Prezidentas Carteris prašė Kongresą leisti vyriausybei suregistruoti karo tarnybai Amerikos naujus Amerikos interesus, o 18-25 metų amžiaus jaunimą.

Prezidentas nepasakė, kada jis norėtų jaunimo registraciją prarasti. Pradžią galėtų būti už savaitės, o gal ir vėliau, už kokių metų. Prezidentas nėra pasirašinęs dienos jaunimo registracijai, bet jis nori turėti Kongreso sutikimą leisti prezidentui saukti jaunimą. Jeigu rusai atšauks savo karius iš Afganistano, tai tada gal ir visi jaunimo neregistruos.

Visi pripažįsta, kad karo atveju nebus galima apsieiti be mobilizacijos, bet ir pirmuosius mūsų teks siųsti karius savanorius. Kongreso atstovai rinkimais metus taccorės ruošti karo jėgos sąrašą.

Nustatyta, kad praeitų metų DC-10 lėktuvo nelaimėje pirmiausia lūžo užpakalinis sostas, o vėliau kiti sostai neatlaikė susidariusio naujo įtempimo.

patyrusios apie prezidento Carterio viešą pareiškimą Kongresui, šiltai prezidento žodžius priėmė ir prižadėjo kartu su juo bendradarbiauti.

Prezidentui baigus kalbą, Šveicarijos ir Londono bižneso dileris gerokai pakilo taip greitai, kad visus nustebe. Niekas nesitikėjo tokio dolerio pakilimo.

— NAUJENOS, CHICAGO 8, ILL. Friday, January 25, 1980

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, IL 60608. Telephone 421-6100

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

As of January 1, 1980	pusė metų	\$22.00
Subscription Rates:	trims mėnesiams	\$15.00
	vienam mėnesiui	\$ 4.00
Chicago \$45.00 per year, \$24.00 per six months, \$12.00 per 3 months. In other USA localities \$40.00 per year, \$22.00 per six months, \$12.00 per three months. Canada \$45.00 per year; other countries \$48.00 per year.	Kanadoje:	
	metams	\$45.00
	pusė metų	\$24.00
	vienam mėnesiui	\$ 5.00
25 cents per copy	Užsieniuose:	
Nuo sausio pirmos dienos	metams	\$48.00
Dienraščio kainos:	pusė metų	\$26.00
Chicagoje ir priemiestiuose:		
metams	\$45.00	
pusė metų	\$24.00	
trims mėnesiams	\$12.00	
vienam mėnesiui	\$5.00	
Kitoje JAV vietoje:		
metams	\$40.00	

NAUJIENŲ raštinė atdara kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. popiet. Šeštadieniais — iki 12 val.

Kongresas ir kraštas pasitiki prezidentu Carteriu

Prezidentas Jimmy Carter trečiadienio vakarą pasakė Amerikos Kongresui svarbią valstybinę kalbą. Kam teko televizijoje sekti prezidento Carterio kalbą, tai iš pirmo žvilgsnio matė, kad prezidentas turi pilniausią Kongreso pasitikėjimą. Prezidentui labai šiltai plojo ne tik Senatas, bet ir Atstovų Rūmai. Neseniai atvažiavusiems tremtiniams, neturėjusiems progų išklausti kitų prezidentų kalbos Kongresui, pirmą kartą aiškiai matė tokį pritarimą kiekvienai svarbesnei minčiai. Prezidento kalbos eigą sekusieji ir aplodismentus skaičiavusieji sušaukė, kad Kongreso nariai 20 kartų labai šiltai plojo prezidentui. Jeigu dar pridėti plaukus prezidento atvykimo ir išėjimo metu, tai pripažįstama, kad nė joks kitas prezidentas paskutiniiais 30 metų nebuvo taip šiltai sutiktas.

Prezidentui šiltai pritarė spauda ir didelė krašto gyventojų dauguma. Prezidentas, užimdamas griežtą poziciją taikos ardytojos ir naujo karo kėlėjos atžvilgiu, buvo visų krašto gyventojų nuomonės. Vienas kitas gal būtų norėjęs dar griežtesnės kalbos ir apsaugos žingsnių, bet didelė gyventojų dauguma kartu su prezidentu pasmerkė Sovietų karo jėgų įsiveržimą į Afganistaną ir pritarė reikalavimui atšaukti Sovietų karo jėgas iš Afganistano, net ir stipresnio susirėmimo atveju.

Prezidento kalbos klausė ne tik krašto gyventojai, bet ją labai atidžiai sekė ir užsienis. Prezidento žodžius sekė laisvasis pasaulis, bet dar atidžiau jo žodžiai buvo sekami ne tik pačioje Rusijoje, bet ir kituose rusų pavergtuose kraštuose. Kalbos, aišku, klausėsi ir Iranas. Irano mulla Chomeini, patyręs apie Sovietų tankų atšliaužimą į pietrytinį Irano pasienį, gavo širdies priepuolį ir prezidento kalbos metu buvo išvežtas į ligoninę.

Kalbos pradžioje prezidentas Carteris nurodė, kad jam, kaip prezidentui, labiausiai rūpėjo Amerikos piliečių likimas JAV ambasadoje Teherane. Amerikos piliečiai privalėję būti seniai išleisti, o ambasada atiduota Amerikos tarnautojams, bet Iranas, patekęs į nusikaltėlių rankas, bandė vartoti šantažą, bet JAV šantažui

nepasidavė ir nepasiduos. Jis pabrėžė, kad Irano valdovai neturi jokios nuovokos apie tarptautinę padėtį ir apie pačiam Iranui gresiantį pavojų.

Dabartiniai valdovai kala į galvą mintį, kad Amerika buvusi ir esanti Irano didžiausias priešas, tuo tarpu jie nežino, kad didžiausias priešas esąs Irano šiaurėje. Amerika niekad nebuvo Islamo priešas ir nėra. JAV padėjo kitoms tautoms išsilaisvinti ir tvarkyti savo kraštą, padės ji ir Islamo valstybėms tapti laisvomis.

Antruoju prezidento Carter'o labiausiai rūpimu klausimu buvo Sovietų karo jėgų įsiveržimas į Afganistaną. Afganistano tautos šimtmečius gyveno savo žemėje, nepuldamos savo kaimynų ir netrukdydamos kitiems gyventi pagal savo papročius. Sovietų karo jėgos, gerai ginkluotos, įsiveržė į Afganistaną, užėmė svarbesnius strateginius punktus, sukėlė nerimą visame pasaulyje, nes Sovietų Sąjunga gali sukelti naują pasaulinį karą.

Už įsiveržimą į svetimų kraštų nepuolusią tautą Sovietų Sąjunga privalo brangiai mokėti. Ji laužo taiką ir tarptautinius įstatymus. Sovietų Sąjungą reikia priversti trauktis iš Afganistano ir kitų pavergtų tautų. Prezidentas Carteris pareiškė, kad jis, pasitaręs su saugumo tarybos nariais, jau nubaudė Sovietų Sąjungą, neleidamas jai pirkti maisto produktų, elektronikos mašinų ir kitų Amerikos gaminių. Be to, prezidentas ėmėsi tarptautinio teismo pasmerkti Sovietų tarptautinį savavaliavimą. Jis priminė, kad kiekvieną dešimtmetį Amerikai ir kitoms valstybėms teko rimtai susidurti su Sovietų valdžios užgaidomis primesti savo valią kitoms valstybėms. Konfrontacija buvo Berlyne, Kuboje ir kitose vietose. Sovietų valdžia karo metu užgrobė didžiausius Rytų Europos plotus, o dabar pagrobė Afganistaną. Dabartiniai Sovietų valdovai išleidžia dideles sumas pinigų karo reikalams, o kai turi didelę karo jėgą, tai grobia kitus kraštus ir bando primesti jiems savo valią.

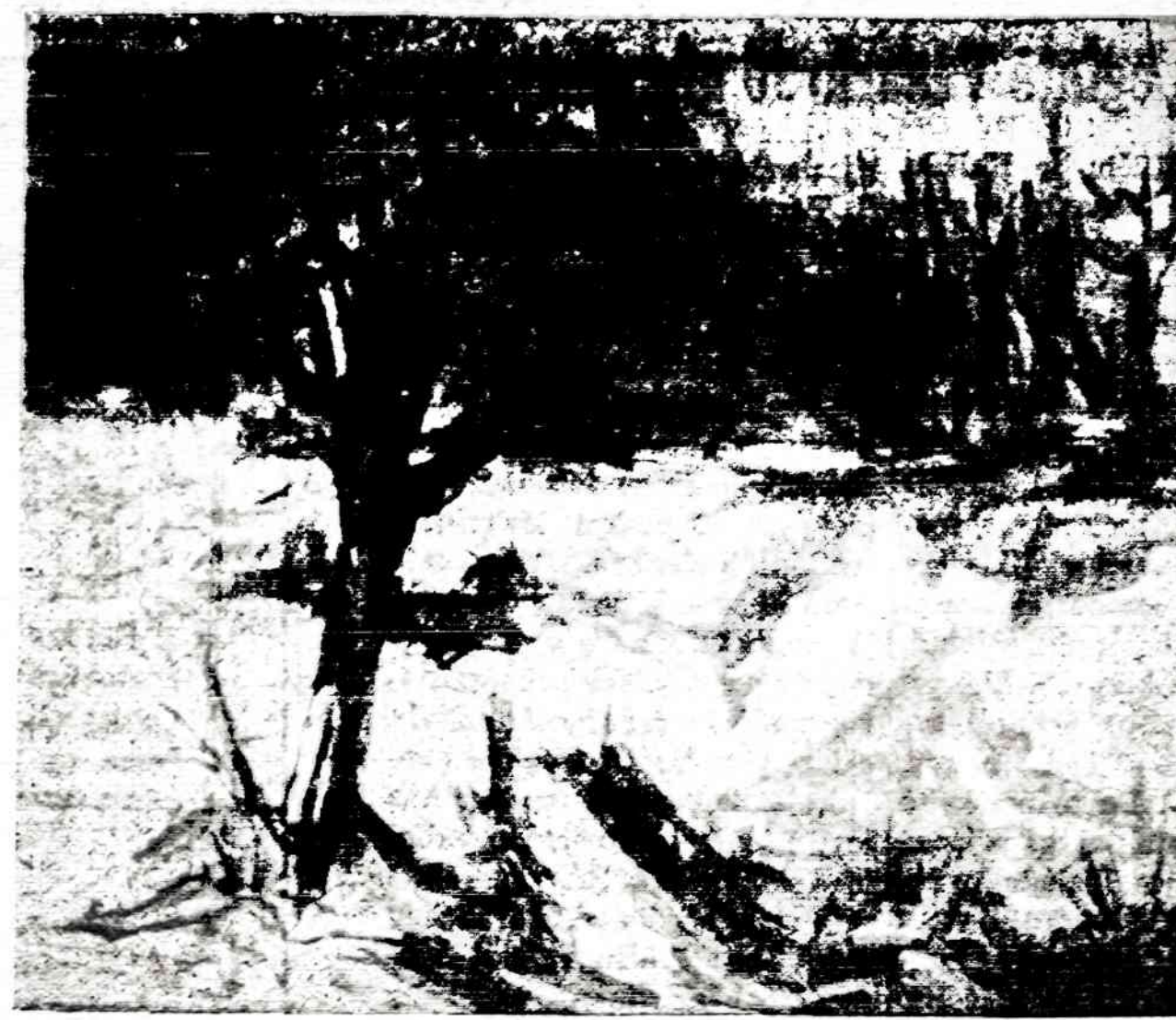
Sovietų karo jėgos, užėmusios Afganistaną, yra tik tai 300 mylių atstume nuo Indijos vandenyno, kurio vandenimis Amerikos ir kitų pasaulio valstybių transporto laivai veža Amerikai ir kitoms valstybėms reikalingą naftą (mineralinį aliejų) ir gazoliną. Šie vandens keliai privalo būti laisvi, nes jie yra gyvybiniai Amerikai.

Rusai taip pat artėja prie Persijos įlankos naftos šaltinių, kad galėtų juos pagrobti. Prezidentas pabrėžė, kad tie keliai ir naftos šaltiniai privalo būti laisvi. Amerika yra pasiryžusi Persijos įlanką ir vandens kelius ginti. Amerikai jie yra gyvybiniai. Jeigu reikės, tai Amerika yra pasiryžusi panaudoti karo jėgą Persijos įlankai ir vandens keliams ginti.

Šitas prezidento pareiškimas susilaukė karščiausio ir ilgiausio plojimo. Prezidentas aiškiai Maskvai pasakė, kad minėtos sritys yra gyvybinės ir jas gins visa savo galia. Prezidentas džiaugiasi, kad buvo pasirašyta taikos sutartis tarp Egipto ir Izraelio. Tai padės Amerikai ir taikai.

Prezidentas priminė, kad jo vadovaujama vyriausybė pasisakė prieš olimpiadą Maskvoje, jei rusai neatšauks savo karo jėgų iš Afganistano iki vasario 15 dienos, užvedė draugingus santykius su dabartine Kinija, pasiuntė komisiją į Pakistaną, kad susitiktų su vietos vyriausybės kraštui ginti nuo Sovietų invazijos, ir ėmėsi kitų priemonių. Prezidentas prašys Kongresą leisti registruoti jaunimą karo tarnybai, jeigu būtų reikalingas.

Prezidentas pasitiki ne tik savimi, bet ir krašto pajėgumų apsiginti ir ginti gyvybinius krašto reikalus. Kalba paliko gerą ir rimtą pasitikėjimo įspūdį. Tai buvo pats rimčiausias įspėjimas Kremliaus valdovams.

Dalia Kolbaitė

Gamtovaidis

J. JONAITIS

TA PATI TAKTIKA

Chicago Tribune, Sausio 17 d. įdėjo amerikiečio seržanto nuotrauką ir straipsnį pavadinimą: "Niekas nebesipildo į jį šandien". Tas seržantas pilnoje uniformoje, lėktuvu grįžo iš Vietnamo ir eina linksma koridoriumi. Netolį stovėjo trys hipiai ir vienas iš jų, garsiai atsikosėjęs spiovė link jo. Prieš Vietnamo karą... komunistai ir jų talkininkai čia, amerikiečiui, priešinosi visomis priemonėmis. Kaip matome, jie buvo taip iširę, kad spiovė ir iš karo grįžtanti kari.

Kiekvienos tautos komunistas, pirmiausia yra komunistas. Tauta ir tautybė, antraeilis dalykas. Jam partijos įsakymas yra pirmoje vietoje. Jo pareiga niekinti ir šmeižti visus, kurie kovoja prieš komunizmą. Taip ir lietuvių išeivių tarpe agentai surado daug pataikūnų, kuriems lietuvių laisvinimo veiksmams yra mirtinas priešas ir juos kiek viena proga privalo niekinti ir šmeižti. Kadangi jiems prieinama lietuvių katalikiška spauda, tai jiems nereikia spaudyti galvę ant žmonių, dirbančių laisvinimo darbe. Jie tą darbą pūlino padaro spaudoje.

Ir čia, išeivių, mėnuo prieš Vasario 16 dienos šventę, agitatoriai paleisti ir darba. Druage, sausio 16 dieną pasirodė vedamasis, kuriame niekinami, šmeižiami laisvinimo veiksmų darbai ir asmenys, kurie tam darbu vadovauja. Argi gali okupanto pataikūnas gerbti tą asmenį, kurio pastangomis Belgrodo konferencijoje, rusų atstovui buvo pasakyta, kad jis pradėjęs šimtą dolerių jėga okupavote Lietuvą. Ir tas

asmuo dabar daug darbo ir pinigų įdėda, ruošiamai Madrido konferencijai.

Žinomas propagandistas, b. kv., Druage, apie tą asmenį taip rašo: "...Atėjo vadai, kurie nebeparodė nei išminties, nei takto"... Čia man prisimena nuotykius iš pirmosios rusų okupacijos. Partiečiai mums sakė, kad jūs nieko nežinot, nes jūs nestudijavot nei Markso, nei Stalino. O aš manau, priešingai, negu b. kv. kad tas asmuo turėjo išmintį, kad įrodė amerikiečiui dabartinę Lietuvos padėtį. O kas dėl takto, tai žinome, kad visada partija skaito netektu, kad jiems pasakoma teisybė ir akis.

Argi reikia stebėtis, kad ir Druago propagandistas tuo pačiu tonu rašo. Jie yra taip paruošti, taip išmokinti.

SPEKULIANTAI PRAKIŠO DAUG PINIGŲ

HONG KONGAS, Britų kolonija. — Praeitą savaitę viena aukso uncija kainavo net \$840. Niekad už auksą šitokios sumos niekas nemokėjo. Aukšas buvo labai brangus visuose Hong Kongo bankuose. Buvo dvi dienos, kurios atnešė didelį pelną visiems spekuliantams. Kas pirko auksą ir jį tuojau pardavė, tas uždirbo milžiniškas sumas. Buvo tokių, kurie už auksą unciją mokėjo \$750, o sekančios dienos rytą jie tą unciją pardavė už \$840. Ta uncija jie vieną uždirbo veik \$100. Jeigu jie būtų auksą laikę, tai būtų turėję šimtą dolerių.

Trečiadienio rytą doleris tiek

pakilo, kad Europos ir net Hong Kongo bankuose už aukso unciją temokėjo tikiai \$650. Kas mokėjo dieną anksčiau \$840 už unciją, tas daug prarado.

Doleris pakilo, nes prezidentas Carteris paruošė 300 transporto lėktuvų Amerikos kareiviams iš Vakarų Vokietijos primesti į Persijos įlankos sritis. Šitas planas anksčiau buvo aptartas ir jam pasirodė.

— Jugoslavijos prezidentas J. Tito trečiadienį jau laisvai kalbėjosi su gydytojais, nupiovuotais jam kairiąją koją.

— Ronald Reagan, nepatenkintas savo pasirodymu Iowa valstijos rinkimuose, yra pasiryžęs kreipti daugiau dėmesio į savo rinkiminę kampaniją ir nepasiduoti pirmajam G. Bush. John Connally jau ne toks optimistas kaip pirmiau.

— Vesti pirmieji apklausinėjimai rodo, kad Chicago gyventojų dauguma remia prezidento Carterio poziciją Maskvos olimpiados reikalu.

— Sausio 16 dieną G. Carteris skaitė paskaitą apie reikalingumą stabdyti Kinijos ir Amerikos kalbas prieš Sovietų Sąjungą. Apie rusų užpuolimą no jis nieko neprisitarė.

— Strasburgan atvykęs italų komunistų vadas E. Berlingas prašė apie "pasaulio sudegimą". Jis įspėjo apie atominio karo pavojų.

— Prancūzų policija stebisi, kad paskutiniiais mėnesiais kordisčiai nebešaukia apie šalies autonomiją. Jie gali ruošti perversmą.

J. KUCINSKAS

NAUJI METAI ATLANTE

(Tęsinys)

Ivažiuojam į baltųjų gyvenamus rajonus. Čia jau vaizdas visiškai kitas. Gatvės plačios, tirkri bulvarai, namai dideli, gražūs, daug medžių, krūmų ir gėlių. Baltieji ia labai gerai įsikūrę. Jie turi tarnus, kurių atlyginimai nėra dideli. Iš jų gyvenviečių matosi gražūs vaizdai į jūrą ir visą apylinkę. Aplinkui esančius tuščius žemes plotus, supirkinėja Hollywoodo žvaigždės, Amerikos pensininkai ir įvairūs biznierių bei spekuliantai. Tik nežinia, kaip ilgai jie ta nuosavybę naudosis. Ar neatsitiks čia kaip Kuboj? Juk ir ten amerikiečiai daug savo nuosavybių prarado ir turėjo kuo greičiausiai išsinešinti.

Sustojam prie moderniškai įrengto keltuvo, kuris kelia turistus į Isabel de Torres kalno viršūnę. Pažvelgus aukštyn, tuojaus krenta į akis didžiulė prisikėlusio Kristaus statula. Kristus ištiesęs rankas laimina miestą ir visą pasaulį. Statula naktį gražiai apšviesta ir sudaro labai didingą vaizdą, o kartu ir rimtą bei pagarbią nuotaiką.

Išlipus iš autobuso, prie keltuvo patalpos, mus ir vėl pasitinka 3 muzikantai, kurie su būg-

nu, armonika ir kažkokia birbyne groja mums sutikimo maršą. Mažas vaikas ir vėl šoka savo šoki. Ir vėl padėta dėžutė pinigams įmesti. Būriai vaikų ir vėl mus užpuola siūlydami savo prekes. Ir taip jie visur mus lydi, kur tik mes pasirodom.

Keltas užkelia mus į kalno viršūnę. Ji yra gana plati ir joje padarytas įdomus turistinis parkas. Pirmiausia krenta į akis iš gėlių padarytas užrašas: "sveikiname svečius". Žvelgiam nuo kalno žemyn. Ten toluomoje matosi pakalnė išsitiesęs miestas, už jo beribis Atlantas, o dar toliau kaž kur vandenynne mirguliuoja vaivorykštė, pasipuošusi gražiomis spalvomis. Vaikščiojam po parką. Gražūs takai, baseinai, fontanai, daugybė įvairiaspalvių gėlių. Viskas labai skoningai įrengta. Gidas didžiulioji tūso parku ir džiaugiasi, kad jo šalis visose srityse daro didelį progresą. Jis net pranašauja, kad visa ši sala būsianti tokia graži, kaip šis parkas. Jis dėkingas amerikiečiams, kurie šią salą išgelbėjo nuo komunizmo ir dabar stipriai ją remia ekonomiskai. Amerikos bendrovės vykdo didžiules statybas, nemažai pinigų čia investuojamos. Greitai esą būsias pabaigtas statyti modernus oro uostas, kuriame patys didžiausi pasaulio lėktuvai galėsia nusileisti. Taip pat statoma daugybė hotelių turistams. Netrukus būsias užbaigtas didžiulis beisbolo stadionas. Salos gyventojai mėg-

sta beisbolą ir tikisi, kad kuri nors Amerikos aukštosios lygos beisbolo komanda šią vietą pasirinks savo žiemos treniruotėms, tuo pačiu ir pagyvins visą sportinį salos gyvenimą. Bendrai mūsų gidas turi dideles viltis krašto progresui. Jis mano, kad turizmas greitai laiku padidės dvigubai ir kraštas daug naudos iš jo turėsias. Jis nesigailis gerų žodžių Amerikos biznieriams, kurie finansuoja didžiules statybas. Jis taip pat gerbia ir Amerikos turistus, kurie esą pakankamai mandagūs ir gerai supranta Respublikos pastangas. Tik artimam ryšy su Amerika, jis mato savo krašto ateitį. Nežinia koks didelis skaičius žmonių šioj saloj garbina Ameriką. Visi tie plantacijų darbininkai ir skurdžiai, kurie gyvena getuose, turbūt turi kitokią nuomonę. Jų tarpe yra nemaža tokių, kurie tik sąjungoj su Castro mato savo išganymą. Tačiau mažai pagelbės jiems ir Castro. Jis visiškai nualino savo kraštą ir dabar jau tiesia ranką į Ameriką, kad ši išgelbėtų jo salą nuo skurdo. Gerai, kad Amerika jo ištiestos rankos dar nepriima.

Ant kalno viršūnės yra restoranas su dovanų krautuvele. Populiariausias saloj gėrimas yra alus ir dideli jo kiekiai saloj yra išgeriami. Stai ga užaina debesys, bet kalno viršūnės jie nepasiekia. Jie pasilieka daug žemiau ir uždengia vaizdą į miestą ir vandenyną. Ant kalno viršūnės vis švietė saulė. Už parko ribų, tuščiuose plo-

tuose statomi prabangūs namai virš 300,000 dolerių. Nusileidę žemyn, važiuojam apžiūrėti San Felipe forto, kuris buvo įsteigtas salos apsaugai nuo jūros plėšikų. Fortas dabar atnaujintas ir naudojamas kaip turizmo atrakcija. Viduje yra muziejus, kur išstatyta įvairaus tipo patrankos, su pagalbiniemis jų dalimis, šoviniai, parako statinės, įvairūs kabliai, seni šautuvai, kardai, kankinimo įrankiai ir kt. Yra įrengta teismo salė Juan Pablo Duarte atminimui, kuris čia buvo nužudytas ir išstremtas. Juan Pablo Duarte nugalėjo stiprią Haiti kariuomenę ir 1844 m. paskelbė nepriklausomą Dominikonų Respubliką. Jis dabar yra laikomas pačiu žymiausiu jų herojom. Forte yra angos, pro kurias kišdavo pagautus jūros plėšikus, o antrojo angos pusėj stovįs budelis su kardu nukirsdavo jiems galvas. Viršų lubose yra nemaža skylė, pro kurią nusikaltėlius tiesiog įmėgdavo į kalėjimo celę. Forto apžiūrėjimas nuteikia labai slegiančiai. Čia pamatai, kaip žiauriai kolonistai kankindavo savo priešus ir kaip su jais susidorojo.

(Bus daugiau)

PATS SKAITYK IR KITUS PARAGINK
SKAITYTI DIENRAŠTĮ "NAUJIENOS"

SVENTO RASTO PAMOKYMAI IR PAAISKINIMAI KIEKVIENĄ DIENĄ BŪTINI KRIKSCIONIUI

"Viešpats suteikia savo malonę, o naktį randasi
manyje jam giesmė ir malda." — Psal. 42:8.

Kiti malonės vardai yra mielaširdystė, palankumas ir pasi-
galėjimas. Todėl žmogus, gavęs Dievo malonę, džiaugiasi ir šlo-
vina meilės ir gailestingumo Dievą. Tokio žmogaus širdyje gy-
vena ramybė ir atilsis. Skaitome, kad Danielius miegojo liūtų
urve geriau negu Darius karališkuose rūmuose. Dievo prana-
šas sako: "Kas seka teisybę ir gailestingumą, randa gyvenimą,
teisybę ir garbę." Ir vėl: "Vėlyk geras vardas kaip daug turtų.
Vertesnė už auksą ir sidabrą malonė." Neabejotina, kad prana-
šas turėjo mintyje Dievo malonę, jo pasigailėjimą ir jo palan-
kumą.

SV. RASTO TYRINETOJAI

J. Muzikant, 195 Van Pelt Avenue, Staten Island, N. Y. 10303

DR. K. G. BALUKAS

AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA

6449 So. Pulaski Rd. (Crawford
Medical Building) Tel. LU 5-6446
Prima ligonius pagal susitarimą.
Jei nesulaukia, skambinti 374-8004

DR. PAUL V. DARGIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Westchester Community klinika

Medicinos direktorius
1928 S. Main Rd., Westchester, IL
VALANDOS: 3-9 darbo dienomis ir
kas antrą šeštadienį 8-3 val.
Tel.: 562-2727 arba 562-2728

TEL. — BE 3-5893

DR. A. B. GLEVECKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBŲ AKIŲ LIGOS

3907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą.

DR. FRANK PLECKAS

OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVISKAI

2619 W. 71 St. Tel. 737-5149
Tikrina akis, Pritaiko skinius ir
"contact lenses"
Val. antrą, ketvirtą, šeštą, penktą ir septynią

DR. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, PUSLĖS IR
PROSTATOS CHIRURGIJA

2654 WEST 63rd STREET
Val. antrą, 1-4 popiet.
Ketvirtą, 5-7 val. vak.
Ofiso telefonai: 776-7880
Residencijos telefonai: 448-5545

DR. VYT. TAURAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Sandra praktika, spec. MOTERŲ LIGOS

Ofisai: 2652 WEST 59th STREET
Tel. PR 8-1223

OFISO VAL.: pirmą, antrą, trečią
ir penktą, 9-4 ir 6-9 val. vak. Šeštadi-
niais 2-4 val. popiet ir kitą
pagal susitarimą.

P. ŠILEIKIS, O. P.

ORTHOPEDES-PROTEZISTA
Aparatai - Protezai. Med. dan-
gė. Speciali pagalba moterims
(Arch Support) ir t. t.

Val.: 9-4 ir 6-8. Šeštadieniais 9-1
2650 West 63rd St., Chicago, Ill. 60627
Telef.: Prospect 6-5084

FLORIDA

DR. C. K. BOBELIS

Prostatos, inkstų ir šlapimo
takų chirurgija.

5025 CENTRAL AVE.

St. Petersburg, Fla. 33710

Tel. (813) 321-4200

PERKRAUSTYMAI

MOVING

Leidimai — Pilna apdrauda
ZEMA KAHNA
R. BERNAS
Tel. WA 5-8063

MOVING

Apdraustas perkraustymas
iš įvairių atstumų.

ANTANAS VILIMAS

Tel. 374-1882 arba 374-5996

DENTURE WEARERS

A major
advancement

CUSHION GRIP

DENTURE ADHESIVE

one application holds
comfortably up to 4 days

Stepono Kairio atsiminimai

(Tęsinys)

Niekas iš gimnazijos nebuvo
pašalintas. Pasilikau ir aš, tik
nustodamas "vyresniojo" vietos.
Pati "istorija" plačiai pagarsėjo,
ir apie ją pradėjo rašyti Peter-
burgo rusų spaudo, vieni lak-
rašių mus puldami, kiti užsto-
dami. Įvykis buvo pažymėtas ir
ir slaptoje lietuvių tuometinėje
spaujoje — "Varpe" ir "Tėvynės
Sarge". 1897 metų "Varpo" 6-ame
numery V. Kudirka rašė: Štai
rugsėjo 1 d., t. y. į kelintą mė-
nesį pasirodžius augščiausias
manifestui, Šiaulių gimnazijoj
varo mokinius melstis rusiškai,
prieš ikoną. Mokiniai, remda-
miesi manifestu, nors jiems dar
nebuvo praneštas, pasipriešino
(ir šiuo atveju lietuvių). Kilo
triukšmas, apšauktas maištu;
pareikalauta policija, sunaudoti
vietiniai pedagoginiai įrankiai,
palydėti keiksmu, niekinimu
katalikų tikėjimo ir jų bažny-
čios galvos. Ar katalikų tikėji-
mas bei jų galva buvo ir šiaja
proga niekinami, aš neatsime-
nu; bet Vincas Kudirka, rašy-
damas, turbūt, geriau už mane

reikalą žinojo.
aKuidriki! — en, a, c so V
Po kurio laiko mokiniams ofi-
cialiai buvo praneštas caro ma-
rifestas ir tai, kad ateity mal-
da prės pamokas bus kalbama
kiekvienos tikybinės grupės ats-
kirai ir taip, kaip kiekvienos ti-
kyba nustato. Mūsų laimėjimo
jausmą bandė sudrumsti švieti-
mo ministerio papeikimas vi-
niems tiems, kas per molebą
buvo iš salės išėjęs. Tavo reika-
las, pone ministeri!
Nebeatsimenu, kieno reko-
menduojamas, iš karto gavau
pasūlymą mokyti E. Glatma-
no, Gubernijos bravoro aluda-
rio vaikus, pas jį ir gyvenant.
Pasūlymu labai apsidžiaugiau,
ir, kai gimnazija nedarė man
klūčių gyventi už miesto, tuo-
jau pas Glatmanus ir persikė-
liau. Su Glatmanų šeima labai
greitai susigyvenau ir pasijutau
barnu. Už gimnazijos sienų
keikė visi išėjau iš mokyklos
prežiūros. Turėjau didelį, erd-
vų kambarį; gardžiai ir social-
valgiau. Jei tik norėjau, galė-

jau "lakti" Gubernijos bravoro
geriausią alų. Galėjau iki so-
ties kvėpuoti tyru laukų oru.
Kai iš Gubernijos į miestą buvo
geri du kilometrai, kas rytas
punktualiai dvidešimt minučių
po aštuntos prie mūsų buvo pri-
važ uodavo vežikas Sakalaus-
kis, bravoro oro visuomet links-
mai nuteiktas, ir gerai nupenė-
tas šyvis kaip bematant prista-
tydavo mudu su Glatmanų Ju-
liuku, mano mokiniu, į Šiaulių
miesto prekyvietę, iš kur jau
pėsti pasiekdavome gimnaziją.
Pamokoms pasibaigus, tas pats
Sakalauskis jau mūsų laukda-
vo toje pačioje vietoje ties dak-
taro Birutavičiaus butu. Ko ge-
resnio galėjau sau norėti?

NELAUKTOS PASEKMES

Turbūt, nei mus bausi vy-
resnybė, nei mes patys, įvykio
dalyviai, nenumatėme, kad gim-
naziją sukrėtusi "istorija" pa-
veiks mus nelauktu būdu. Vis-
dėlto taip atsitiko. Bene įvykio
dieną, kai tik grįžome iš gim-
nazijos namo, buvo mestas šū-
kis: vyrai, dabar tap savęs kal-
bėsime lietuviškai! Tas, iš aug-
to mestas šūkis mažiukų tarpe,
kiek atsimenu, nesukėlė entu-
ziamo, — juoba kad nevisiems
mūsų bendrabučio mokiniams
lietuvių kalba buvo jų tėvų kal-
ba. Kas kita buvo su vyresniai-
siais. Netrukus, bet man jau gy-
venant Gubernijoje, susikūrė
vyresniųjų kuopelė, iš karto
pasiskyrusi kuklų uždavinį, —
mokyti lietuvių kalbos ir skai-
tyti lietuviškus raštus. Mūsų
darbei reikia pasakyti, kad aug-
tai nesišovėme ir žinojome, kad
lietuvių kalbos reikaluose bu-
vome neprasti "barbarai": kiek-
vienas mūsų kalbėjoje taip,
kaip mus mamos buvo išmo-
kusios, taigi tarmiškai, o lietu-
viškai rašyti visai nemokėjome.
Prie tos mūsų kuopelės priklausė
sė, kiek atsimenu, Ladas Lau-
nanskis, Povilas Brazaitis, My-
kolas Lingvevičius, bene Povil-
as Kazeliūnas ir aš. Bet kaip
mokymės kalbos?

Nebeatsimenu, kuriuo būdu
buvo gautas K. Jaučiaus gram-
matikos hektografuotas egzem-
pliarus, — storoka knyga, ir su-
tarta ji multiplikuoti, kad pa-
gamintume bent 30 egz. Iš di-
delio entuziazmo pervertinome
savo pajėgumą ir neįvertinome
sąlygų. Buvome jau tiek išsi-
prusinę, kad pasigaminome hek-
tografą ir nedelsdami pradėjo-
me. M. Lingvevičius, kaip tu-
rėj gražią rašyseną, lapas po
lapo perrašinėjo, o aš turėjau
spausdinti, nes patogesnės tam
vietos kaip Gubernija, nebuvo
galima surasti. Iš karto, rodos,

nepagalvojome, kad ir lietuviš-
koji gramatika, ir hektografas
buvo baustini dalykai, ir kad į
tą reikalą yra angažuojamas ir
mano šeimininkas. Lingvevi-
čius, atvykdamas Gubernijon,
talkinginkavo man darbe. Iš kar-
to darbas sekėsi, ir atspausdin-
tųjų puslapių skaičius vis au-
go. Bet augo ir sunkumų. Kas-
kart nuvalomas hektografas vis
plonėjo ir darėsi duobėtas. Rei-
kėjo naujo. P. Glatmano iš kar-
to nepadariau mūsų reikalo da-
lyviu, ir vis dažniau kilo klau-
simas, ar padoru taip šeiminin-
kauti svetimoje pastogėje, kai
ios savininkas mūsų reikalui te-
galėjo būti neutralus. Nebuvo
smagu slėptis. Pagaliau, kai pas-
kaitydavome jau pagamintus
puslapius ir prisimindavome,
kiek jų dar lieka, darbu galo
nesimatė. Tik po kurio laiko
supratome, kad buvome užsimo-
ję virš savo pajėgumo, ir išva-
rę apie 40 puslapių, kapituliavome.

Bet šiaip jau nekapituliavome.
Litvomanų puolimai dažnėjo
ir Šiauliuose. Kad tie puolimai
mūsų gimnazistų lietuvių, tie-
siogiai ir nekludė, bet užgau-
lios kalbos apie lietuvių savai-
me atsimušdavo ir į mūsų ausis.
Nenorėjome ir negalėjome bū-
ti neutralūs. Vienkart pažadin-
tas tautinis jausmas, nuoširdus
ir jautrus, mus įpareigojo būti
nekompromisiniais lietuviybės
kovotojais ir savo, mokinių tar-
pe, ir platesnėje visuomenėje,
kur bebūtume puolami. Bet yra
tas lietuviškas reikalas ir kaip
jis reikia ginti?

(Bus daugiau)

— Sovietų žvalgybos laivas
atplaukė į Persijos įlanką ir ap-
sistojo Hormuzo sąsiauryje.
Omano aviacijos malūnsparnis
skraidė virš laivo ir leido kores-
pondentams pamatyti tą 6,450
tonų laivą su daugybe antenų.

— Didelė Amerikos sportininkų
dauguma pasisakė už Mask-
vos olimpiados boikotą.

— Jeigu kiltų karas tarp Ru-
sijos ir JAV Persijos įlankoje,
vokiečiai bandytų nustatyti silp-
nias Rusijos vietas.

SUSIRINKIMŲ PRANEŠIMAI

Lietuvių Žagarės klubo metinis na-
rių susirinkimas įvyko šeštadienį,
sausio 27 d., 1 val. popiet. Anelės sa-
lėje, 4500 S. Talman Avenue. Nariai
kviečiami atsilankyti, išgirsti valdy-
bos raportus. Primenama visiems,
kad jau laikas užmokėti klubo duok-
les. Po susirinkimo bus vaisės.
Rozė Didžiulvis, rašt.

ANNA SABONAITIS

(Pagal tėvus šivickaitė)

Gyv. Marquette Parke, Chicagoje. Ankščiau gyv. Bridgeporte.
Mirė 1980 m. sausio 22 d. 7 val. vak., sulaukusi 86 metų amžiaus.
Gimusi Lietuvoje, Panevėžio apskr. Amerikoje išgyveno 61 metus.
Paliko nuliūdę dukrė Helen Jakšys, žentas Albert, sūnus John
Sabonaitis, mirtis Marie ir kiti giminės draugai ir pažįstami. Lietuvoje
liko sesuo Salomėja Šivickaitė. Vėlonė buvo žmona mirusio John.
Priklausė Amerikos Legiono Dariaus-Girėno postui Nr. 271 —
Moterys vienietis.
Kūnas pašarvotas Petkaus - Marquette koplyčioje, 2533 West
71st Street, Chicago.
Šeštadienį, sausio 26 d., 9 val. ryto bus lydimas iš koplyčios į Sv.
P. Marijos Gimimo parapijos bažnyčią, o po gedulingų pamaldų bus
laidojama Sv. Kazimiero Lietuvių kapinėse.
Visi a.a. Anna Sabonaitis giminės, draugai ir pažįstami nuo-
širdžiai kviečiami dalyvauti laidojimoje ir suteikti jai paskutinį pa-
tarnavimą bei atsisveikinimą.
Nuliūdę lieka —
Dukrė, sūnus, sesuo, giminės.
Laidotuvių direktorius Donald A. Petkus. Tel. 476-2345.

A. + A.

VYTAUTAS VAITONIS

Gyv. Marquette Parke, Chicagoje

Mirė 1980 m. sausio 23 d. 9:30 val. ryto, sulaukęs 59
metų amžiaus. Gimė Lietuvoje, Amerikoje išgyveno 16 m.
Paliko nuliūdę žmona Lydia, pagal tėvus Bertulis,
švogerka Marta Gečas, jos vyras Higginsas, dvi dukterėčios
Zita Norėika, jos vyras Petras su šeima, ir Elena Hamilton,
jos vyras Thomas su šeima, sūnėnas Emil Hollander su
šeima ir kiti giminės, draugai bei pažįstami. Vokietijoje
liko švogeris Augustas Bertulis su šeima. Toronto, Kana-
doje, liko krikščionis sūnus Ričardas Linkunaitis su šeima.
Priklausė Illinois Lietuvių Prekybos Rūmams.
Kūnas pašarvotas Petkaus-Marquette koplyčioje, 2533
West 71st Street, Chicago.
Šeštadienį, sausio 26 d., 10 val. ryto bus lydimas iš
koplyčios į Sv. P. Marijos Gimimo parapijos bažnyčią,
o po gedulingų pamaldų bus laidojamas Lietuvių Tauti-
nės kapinėse.
Visi a.a. Vytauto Vaitonio giminės, draugai ir pažįs-
tami nuoširdžiai kviečiami dalyvauti laidojimoje ir su-
teikti jai paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą.
Nuliūdę lieka —
ŽMONA, GIMINĖS.
Laidotuvių direktorius Donald A. Petkus. Tel. 476-2345.

Nuo
1914 metų

MIDLAND SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION
4040 ARCHER AVENUE
CHICAGO, ILL. 60632
PHONE 254-4470

Saskaitas apdraustas
iki \$40,000

2657 W. 69 STREET
Chicago, IL 60629

Tel. 923-7400

8929 SO. HARLEM AVE.
Bridgeview, IL 60455

Tel. 598-9400

5 1/2%

7 1/2%

Passbook Savings.

Savings
(Minimum \$500)

Mažeika & Evans

Laidotuvių Direktorai
6845 SOUTH WESTERN AVE.

Trys Moderniškos Koplyčios
Mašinoms Vleiā
Tel. 737-8600
Tel. 737-8601

EUDEIKIS GAIDAS — DAIMID

SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA

4605-07 SO. HERMITAGE AVENUE

Tel. 927-1741 — 1742

4330-34 SO. CALIFORNIA AVENUE

Telefonas 523-0440

MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

PETKUS

TĖVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME

2533 W. 71st Street

1410 So. 50th Ave., Cicero

Telef. 476-2345

TRYS MODERNISKOS KOPLYČIOS
AIKSTES AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

N A R I A I:

Chicagos
Lietuvių
Laidotuvių
Direktorių
Asociacijos

AMBUSANSO
PATARNAVIMAS
*
TURIME
KOPLYČIAS
VISOSE MIESTO
DALYSE.

PHILLIPS - LABANAUSKAS

3307 So. LITUANICA AVE.

Tel.: YArds 7-3401

BUTKUS - VASAITIS

1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill.

Tel.: OLYmpic 2-1003

PETRAS BIELIŪNAS

4348 So. CALIFORNIA AVE.

Tel.: LAFayette 3-3572

GEORGE F. RUDMINAS

3319 So. LITUANICA AVE.

Tel.: YArds 7-1138 - 1139

STEPONAS C. LACK IR SŪNUS

(LACKAWICZ)

2424 WEST 69th STREET

REpublic 7-1213

2314 WEST 23rd PLACE

Virginia 7-6672

11028 SOUTHWEST HIGHWAY, Palos Hills, Ill.

974-4416

P. J. RIDIKAS

3354 So. HALSTED STREET

Tel. YArds 7-1911

SOPHIE BARCUS

RADIO ŠEIMOS VALANDOS

Viešos programos iš WOPA.

1498 KIL. A. M.

Lietuvių kalba: kasdien nuo pir-
madienio iki penktadienio 4:00

4:30 val. vak. Šeštadieniais ir

sekmadieniais nuo 8:30 iki 9:30

val. ryto.

Vedėja Aldona Daukus

Telef.: HEmlock 4-2413

7159 So. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, ILL. 60629

Powerful anti-itch
drug you can buy
without an Rx!

Stop itching fast of external
vaginal, rectal, and other skin
conditions. Doctors find even
severe itching can be treated
with a special drug. You can
now get this anti-itch drug
ingredient with no prescription
in BICOZENE®. Use only as
directed. The medically proven
creme for itching. **BICOZENE**

ŠLUTO RADIO VALANDELES IŠDAIGOS

1980 m. sausio 20 d. buvo kalbama su Antro kaimo prievaizda Al. Titu Antanaičiu. Sausio 19 dieną buvo dešimtoji premjera.

Antro kaimo steigėjai: J. Staškauskas, K. Alminas, Cinka, Vėžys, T. Antanaitis dirba suvėrę 10 metų. Spektaklių davė virš 100, gastrolėse apie 50. Publiką mėgsta lengva žanra, satyrą. Darė tris plokšteles: "Pas daktarą", "Aukščiausia taryba po sėdžiuoja" ir "Aplink mus". Pažymėta frontininkai, reorganizuota bendruomenė, tilių statytojai, bendradarbiautojai. Publiką kvatoja.

Skicių tekstus parašė T. Antanaitis, K. Alminas, L. Dovydas, L. Šansbergis ir kiti.

Rašytojo Mero Striptizo jis iš taisy nėra perskaitęs, bet jis žiną rėjęs ir šį tą teigiamą, kaip teologas kun. V. Bagdonavičius. Ateity bandys perskaityti visą. Patiekiam klausimui buvęs toks atsakymas.

Kita klausytoja prikišo Draugui, kad B. Kv. straipsnyje esą "Altaš kisa kepure". Kas mus išgelbėjo nuo trėmimo, jeigu ne ALTA? Draugas esą puolęs ir dr. Bobelį, ir VILKĄ.

Iš paklausėjų buvo įvairių patarimų ir net kontroversinių klausimų.

Siužetė — forma satyra, liečia gyvenimo aktualijas.

T. Antanaitis rašęs Metmenyse, Akiračiuose, studijų metu dirbęs ir Naujienose. Dabar nemėgstas Naujienų dėl kartais pasireiškiančio užgaulumo. Šlu-

tas jam atkerta, kad Antras kaimas užgaulėnis ir net kartais berdaug kandus.

Buvo ir daugiau įvairių klausimų. T. Antanaitis beveik neišsakinėjo.

Planuoja ateity išleisti plokštelę ir net knygą.

Antro kaimo vaidyba tęsiasi 16 metų. Aktoriai po truputį keičiasi. Vaidintojų buvo virš penkiasdešimt.

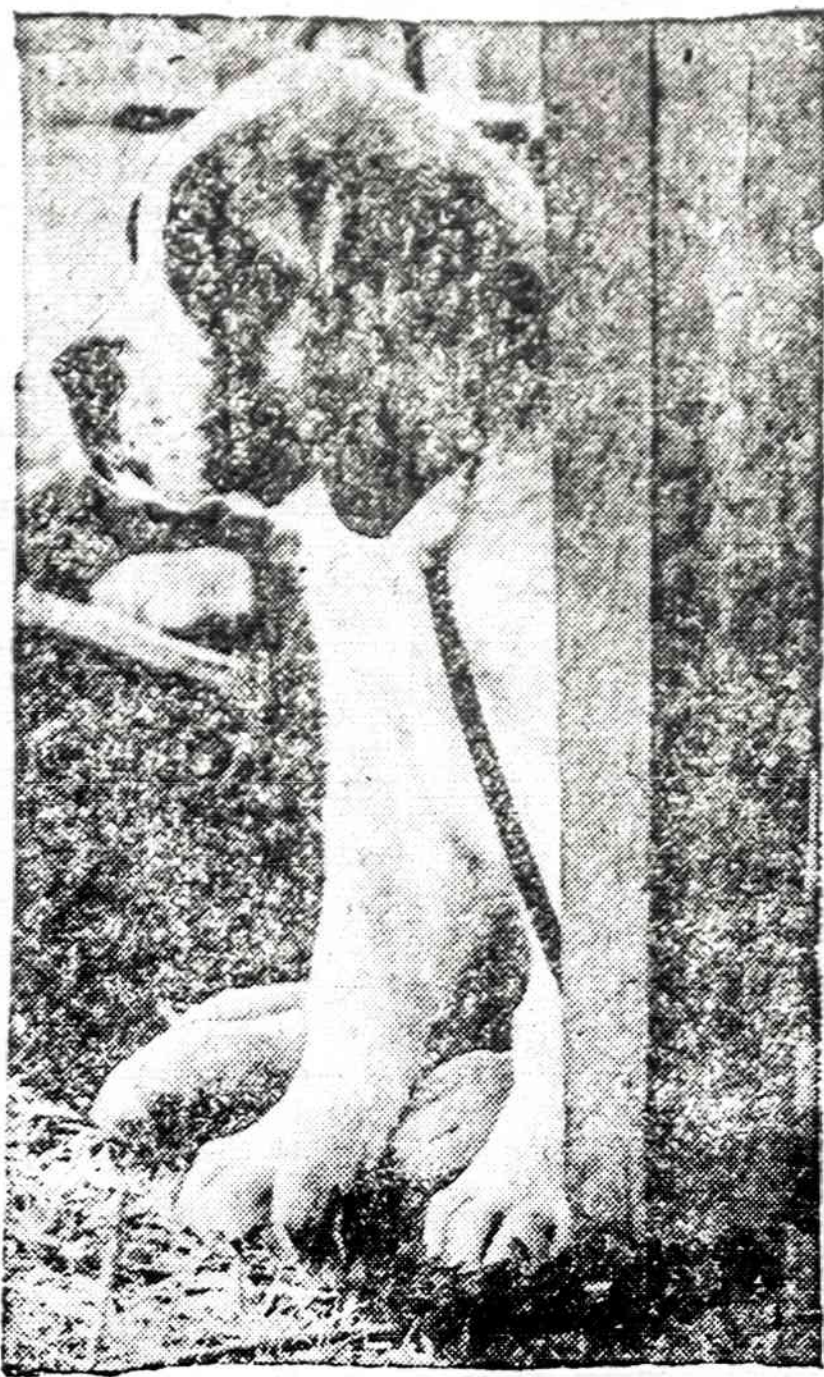
Reikia manyti, kad Antras kaimas didelio biznio iš to nepadarė, bet kartais patenkina poreikius tos jaunosios publikos, kuri mėgsta satyrą, sąmojus ir pasiūpinimą iš dienos aktualijų.

K. Emilius

TRUMPAI

— Čikagietė dailininkė Austė Pečiūraitė po sėkmingos savo piešinių parodos Nancy Lurie galerijoje Čikagoje dabar atidare savo parodą garsioje Hamilton galerijoje New Yorke, 20 W. 57th Street. Paroda tęsis iki vasario 2 dienos.

— Irena ir Ben J. Norbut iš Marquette Parko prisimindami pagerbdami mirusį lietuviškos spaudos rėmėją — a. a. Antną Namejūną, paskutiniu metu gyvenusį Kenoshoje, atsiuntė Naujienoms \$20 auką. Jie reiškia užuojautą velionio dukrai ir žentui Don Yocom, gyv. Waukegan, Ill.

— Beverly Shores Lietuvių Klubas, sveikindamas Naujienas švenčių proga, paskyrė spaudos paramai \$25 auką ir ją atsiuntė per klubo pirmininką Val. F. Radį. Dėkui valdybai ir visiems to klubo nariams.

— Aug. Pocius iš Rockfordo tarp kita taip rašo: "Linkiu kuo geriausios sėkmės kovoje už Lietuvos laisvę ir ištvėrmės veikloje prieš visokius bendradarbiautojus, tilių statytojus ir žarijų žarstytuosius svetimomis rankomis, naikinančioms patriotines jėgas abejojose geležinės uždangos bei nepaėmamos sienos pusėse. Jau atsirado ir pas mus panašių, nes iš didelio rašto išeina iš krašto. Naujienų paramai siunčiu \$10 čekį". Dėkui už laišką ir už auką.

— Ponė Ona Simonaitis iš Cicero, pratęsdama prenumeratą, atsiuntė \$5 auką. Dėkui.

— Adelė ir Jonas Papeliūškai, St. Petersburg, Fla., savo šventinius sveikinimus ir gerus linkėjimus Naujienų darbuotojams ir bendradarbiams už jų gerą kovą dėl Lietuvos nepriklausomybės ir dėl jos žmonių laisvės. Dėkui už ankstybą prenumeratos pratęsimą ir už \$30 auką. Taip pat dėkui Floridos Naujienai, užsiskaičiusiam Naujienas vieneriems metams, bet pavardės prašiusiam neskelti. Malonu pastebėti, kad J. Papeliūška, gyvendamas Čikagoje, turėjo gražų namą ir jo sklype išaugindavo daržovius, kuriomis aprūpindavo savo draugus.

— Dėkui Juozui Martišui, Sudbury, Ont., už ankstybą prenumeratos pratęsimą, už tą progą prisiųstus gerus linkėjimus ir \$10 auką.

Lietuvių žurnalistų Sąjungos Daužvardžio Fondo valdyba vasario 2 d. Martinique restorane, 250 W. 94th Pl., Evergreen Pk., ruošia Spaudos balių. Lietuviškoji visuomenė kviečiama dalyvauti ir vietas ar stalus rezervuoti iki sausio 30 d. Reversacijos priima: Vaznelių prekyba, 2501 West 71st Street, tel. 471-1424 ir kun. A. Saulaitis, Jaunimo centras, 5620 So. Claremont Ave., tel. 778-7500.

— Vasario 16 gimnazijai remti komitetas Čikagoje kviečia sausio 27 d. 12 val. Jaunimo centro 106 kambaryje gimnazijos mokinių tėvų, rėmėjų ir prijauniančių visuotinių susirinkimą. Programoje komiteto penkerių metų veiklos trumpa apžvalga, gimnazijos vadovybės pranešimas, buvusių mokinių atsiliepimai, komiteto rinkimai ir klausimai bei sumanymai. Visuomenė kviečiama gausiai dalyvauti.

— Bilietai į iš Pietų Amerikos atvykstančių tautinių šokių grupės "Ažuolyno" ir vokalinio vieneto "Žibučių" koncertą gaunami Vaznelių — Gifts International parduotuvėje, 2501 West 71st St. Bilietų kaina \$6, \$5 ir \$4. Koncertai įvyks vasario 23 ir 24 dienomis Jaunimo centre.

— SPECIALI 20% NUOLAIDA PRISTACIUS ŠI SKELBIMĄ. Aukšiniai ir sidabriniai roželiai, žiedai, gintariniai karoliai, auskarai ir kiti papuošalai PERKAME sidabrines ir auksines monetas bei pašto ženklų kolekcijas. Mokame aukštą kainą. PATRIA, 4207 So. Sacramento — prie Archer. Tel. 247-5081 (Pr.)

PIRKITE JAV TAUPYMO BONUS

OWNER-OPERATORS

D.O.T. qualified with tandem axle tractor for piggy back operation. Pick up and delivery within a 400 mile radius. Chicago-based, excellent pay package.

(312) 226-7828

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

MARIJA NOREIKIENE

2608 West 63th St., Chicago, Ill. 60629 • Tel. WA 5-2784

Didelis pasirinkimas geros rūšies įvairių prekių.

MAISTAS IŠ EUROPOS SANDELIO

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Cosmos Parcels Express Corp.

MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE

2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629. — Tel. WA 8-2737

V. VALANTINAS

Skaitytųjų Balsai

Gerbiamieji!

Nelaukdamas paraginimo ir nemokėdamas sudaryti Jums be-reikalingų išlaidų, iš anksto prisiunčiu Naujienų deraščio prenumeratą \$45 už 1980 metus.

Linkiu Jums ir toliau tvirtai stovėti kovoje už teisybės žodį ir nepabūgti dūkstančių tamsių jėgų. Teisybė visada laimi, o mūsų kova dėl pavergtos tautos turi būti tęsiama nors ir sunkiose sąlygose.

Ap. Skopas
Cicero, Illinois

Operos reikalu

Chicago lietuvių opera daro repeticijas ir rengiasi šiais metais pastatyti dvi operas: Carl Orff "Carmina Burana" ir Leoncavallo "Pajacai". Kaip yra pareiškęs Valdybos pirmininkas Vytautas Radzius, šių operų pastatymui, dėl didelės infliacijos, išlaidoms padengti, reikės būtinai surasti 25.000 dol. macenatų. Operos valdyba daro renginius, balius, loterijas. Renginių pajamos mažina operos pastatymo išlaidas, bet operos pastatymo išlaidų nepadengia.

Tenka gėrėtis mūsų operos choristais, kurie į savaitę du kartu renkais repeticijoms, ne-gaudami jokio atlyginimo.

Kompozitoriaus C. Orff opera bus statoma pirmą kartą. Jos premjera įvyko 1937 m. Vokietijoje, Frankfurte a. M. Įvadė vertėja apie šią operą šitaip rašo: "Iš šimtmečių miglų prisikėlę viduramžių jaunulioji ir skaitavėdės jų merginos nebenuina nuo pasaulio scenų". Šia opera kiekvienas atsilankęs tikrai žavės.

Chicago operos valdyba tikisi, kad ją mecenatai palaikys ir leis operai bristi į skolas.

Chicago operos Valdybą sudaro: Pirm. Vytautas Radzius, Viceprim. Vaclovas Momkus, Irena Navickaitė ir Jurgis Voldžūnas, sekr. Rūta Grauzinė, izd. Algirdas Putrius ir narė Gailė Mačiulytė.

Sėkmės operai!

Stasys Juškėnas

Miami, Florida

Vasario 16-osios minėjimas

Prieš 30 metų Miami susipratę lietuviai pirmą kartą čia minėjo Lietuvos valstybės atstatymo sukaktį. Tada ir išryškėjo tikrieji savo kraštą mylį senosios kartos ateiviai — tautiniai apsisprendę savos valstybės rėmėjai. Suklaidintųjų grupė galutinai nuėjo svetimos minties skleidimo keliu. Tada jau prasidėjo ir darnūs Vasario 16 minėjimai.

Miami L. A. P. klubui pasitačius namus, patalpų klausimai lengvai išsirišo. Altos rengiami Vasario 16 minėjimai visada būdavo surišami su pietų paruošimu minėjimo dalyviams. Šiais metais Vasario 16 minėjimas bus pradėtas vasario 10 dieną lietuviškomis pamaldomis. Sv. Petro ir Povilo kat. bažnyčioje, Miami, 900 S. W. 26 Rd. antrą val. 45 min. p. p. Mišias atnašaus ir pamokslą pasakys kun. Dr. VV. Andriuska.

Vasario 17 dieną minėjimas prasidės antrą val. p. p. Miami L. A. P. Klube, 3655 N. W. 34 str.

Apie minėjimo reikšmę, šios nepaprastos pasaulinės padėties metu, kalbės iškilusis jau nosios kartos visuomeninkas Vytautas Semaška.

Mening programą išpildys: plačiai besireiškiančios seserys: dainininkės Regina ir Krinta; Butkūnaitės iš Detroit'o. Savdainoms pritaris pačios gitaromis.

P. Šilas

REAL ESTATE

Namai, Žemė — Pardavimui
REAL ESTATE FOR SALE

Namai, Žemė — Pardavimui
REAL ESTATE FOR SALE

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS
IR ZEMAIS NUOSIMCIAIS MENESINIAIS ISSIMOKEJIMAMS.
DEL VISU INFORMACIJU KREIPTIS I:

MUTUAL FEDERAL SAVINGS
FETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas

2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Tel. Virginia 7-774

BUTŲ NUOMAVIMAS

• NAMŲ PIRKIMAS • PARDAVIMAS • VALDYMAS
• NOTARIATAS • VERTIMAI.

VISU RUSIU DRAUDIMO AGENTORA

J. BACEVICIUS — BELL REALTY

INCOME TAX SERVICE

6529 So. Kedzie Ave. — 778-2233

LIETUVISKAS RESTORANAS su namu ir visais moderniais įrengimais Marquette Parko centre. Lengvos pirkimo sąlygos, labai geras biznis, reta proga.

SIMAITIS REALTY

Notary Public

Insurance, Income Tax

2951 W. 63rd St. Tel. 436-7878,

829-1784 arba 839-5568.

M. L. S.

Gausus namų pasirinkimas pietvakariuose

BUDRAITIS REALTY

vairi apdrauda — INSURANCE

BUTŲ NUOMAVIMAS — parenkam nuomininkus

6600 S. Pulaski, Chicago

Tel. 767-0630.

azo šmotello

ATSIMINIMU
SKIRSNELIAI

Graži, lengvai skaitoma ir domi 250 puslapių knyga su rauta autorius troboje.

Čikagos ir apylinkės lietuviai, kirsnelių mėgėjai, prašomi at-ykti ir knygą pasiimti. Kitur gyvenantieji prašomi užsisakyti pastu.

Knygos kaina — 5 doleriai. Autoriaus adresas: 7114 S. Campbell Ave., Chicago, IL. 60629.

KAIP SUDAROMI TESTAMENTAI

padėti teisininko Prano Šulo varuosta, — teisėjo Alphons Wells peržiūrėta. "Sūduvos" šleista knyga su legaliskomis ormomis.

Knyga su formomis gauna na Naujienų administracijoje 739 South Halsted St., Chicago, ILL. 60608. Kaina \$3.00, Pašto išlaidoms pridėti 90c.

— Koplyčioje teisėjo Douglas Ištisveikimo metu ašarojo tik-ai advokate Cathleen Douglas, eisėjo našlė.

— Iš Maskvos grįžusieji ame- tikiečiai nežino apie įtemptus rusų ir amerikiečių santykius, nes ten spaudoje beveik nieko apie tai nėra.

Helps Shrink Swelling Of Hemorrhoidal Tissues

caused by inflammation
Doctors have found a medication that in many cases gives prompt, temporary relief for hours from pain and burning itchin hemorrhoidal tissues, then helps shrink swelling of these tissues caused by inflammation. The name: Preparation H. No prescription is needed. Preparation H. Ointment and suppositories. Use only as directed.

P. Šilas

ELECTROS (RFGIMAI, PATAISYMAI)
Turio Chicago miesto leidimą. Dirbu ir užmiesčiuose greit, garantuoti ir sūlingai.
KLAUDIJUS PUMPUTIS
4514 S. Talman Ave.
Tel. 927-3559

D E M E S I O
62-80 M. AMŽIAUS VAIRUOTOJAI
Tiktai \$106 pusmečiui automobilio Liability apdraudimas pensininkams
Kreiptis:
A. LAURAITIS
4645 So. ASHLAND AVE.
523-8775

A. TVERAS

Laikrodžiai ir brangenybės

Pardavimas ir Taisymas

2646 West 69th Street

Tel. R. E. Public 7-1941

Siuntiniai į Lietuvą
ir kitus kraštus

P. NEDAS, 4059 Archer Ave.
Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5980

M. ŠIMKUS

Notary Public
INCOME TAX SERVICE
4259 S. Maplewood, Tel. 254-7450
Taip pat dėstomi vertimai, giminių išskvėjimai, pildomi pilietybės prašymai ir kitoki blankai.

HOMEOWNERS POLICY

F. Zapolski, Agent
3208 1/2 W. 95th St.
Evergreen Park, Ill.
60642. — 424-8654
State Farm Fire and Casualty Company.

Advokatas

GINTARAS P. ČEPENAS

Darbo valandos: nuo 9 val. ryto iki 6 val. vak. Šeštadienį nuo 9 val. ryto iki 12 val. d. ir pagal susitarimą.

Tel. 776-5162 arba 776-5163
2649 West 63rd Street
Chicago, Ill. 60629

HELP WANTED — MALE

Darbininkų Reikia

DRAFTSMEN

Structural Steel Shop Detailers.

Overtime, free insurance, hospitalization and vacation.

Call 922-6310

HELP WANTED — FEMALE

Darbininkų reikia

SECRETARY

Experienced person wanted for typing, bookkeeping, payroll and purchasing. Northside location. Benefits.

472-1260

EXPER. WAITRESS WANTED

FULL TIME — A.M. SHIFT
3236 S. Halsted St.
Tel. 326-2724

PIRKITE JAV TAUPYMO BONUS